

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Victor Boico, Anatolie Țurcan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Mușat Vladimir, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Mușat Vladimir XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. 18.11.2014 – 18.10.2016 (prima instanță);

2. 07.11.2016 – 17.01.2017

28.07.2017 – 19.12.2017 (instanța de apel);

3. 13.04.2017 – 11.07.2017

11.05.2018 – 20.06.2018 (instanța de recurs).

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 18 octombrie 2016, procesul penal în privința lui Mușat Vladimir XXXXX, învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod Penal, a fost încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

2. Potrivit sentinței, prima instanță a stabilit că Mușat Vladimir XXXXX, la data de 12.06.2010, în jurul orei 21:20 min, aflându-se pe str. Vasile Lupu 59/3, mun. Chișinău, s-a întâlnit cu Coptu Nadejda XXXXX și neinformând-o că în aceeași zi, în jurul orelor 16:40 min, a comis un accident rutier cu automobilul de model „Lifan LF BOA”, n/î C OC 738, i-a solicitat să-i fie întocmită poliță de asigurare pe automobilul nominalizat.

Tot atunci, după ce Coptu Nadejda XXXXX a completat toate actele necesare, precum și contractul cu nr. 18/0170017 din 12.06.2010, indicând în rubrica „ora” din neatenție cifrele „09:23” în loc de „21:23”, Mușat Vladimir primind copia contractului menționat și polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (RCA) cu seria AG și nr. 0170017, pe care le-a folosit în interesele personale și anume ca să se eschiveze de la răspunderea materială pentru daunele cauzate în urma accidentului rutier comis, le-a prezentat și le-a anexat la cererea sa pentru despăgubiri la oficiul S.A. „Moldasig” situat pe str. Cucorilor 14, mun. Chișinău, cauzând S.A. “Moldasig” un prejudiciu material în sumă de 47000 lei.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri avocatul Pelevaniuc Alla în numele inculpatului și inculpatul.

3.1. Avocatul Pelevaniuc Alla - a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mușat

Vladimir să fie achitat, deoarece în acțiunile lui lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii.

În argumentarea apelului declarat a invocat că:

- în cadrul urmăririi penale și în instanța de judecată, Mușat Vladimir vina în comiterea infracțiunii incriminate nu a recunoscut-o, declarând că copia contractului nr. 18/0170017 din 12.06.2010 și polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (RCA) cu seria AG și nr. 0170017 a obținut-o de la agentul S.A. „Moldasig” Coptu Nadejda, la data de 12.06.2010 ora 09:15, în oficiul companiei, unde activa la acel moment. Polița dată a prezentat-o o singură dată la Poliția Rutieră, când a comis accidentul rutier. După accidentul respectiv la S.A. „Moldasig” sau la alte organe de stat nu s-a adresat și nu a solicitat încasarea de la compania dată a despăgubirilor;

- din ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu reieșea că Coptu Nadejda, completând actele necesare, precum și contractul cu nr. 18/0170017 din 12.06.2010, din neatenție în rubrica „ora” a indicat cifrele „9:23” în loc de „21:23”. Sub acest aspect, organul de urmărire penală constatare că Coptu Nadejda a procedat din neatenție, și nu cu intenție directă;

- prin ordonanța din 08.08.2014, a fost încetată urmărirea penală în privința cet. Coptu Nadejda în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. Din ordonanța dată rezulta că Coptu Nadejda, aflându-se la data de 14.06.2010 în oficiul central al instituției menționate de pe str. M. Eminescu 2, mun. Chișinău, acționând cu intenția confecționării, deținerii și pentru ulterioara folosire a documentului oficial fals, în contractul menționat eliberat pe numele SRL „Succes” a cărui angajat era Mușat Vladimir, în rubrica „ora” intenționat a modificat și a falsificat din cifrele „9:23” în „21:23”. Deci, procurorul a reținut acțiunile cet. Coptu Nadejda, care s-au manifestat în falsificarea documentului oficial, prin modificarea și falsificarea datelor în rubrica „ora” a contractului litigios;

- analizând ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul, se observă că acestea sunt motivate insuficient sub aspectul informării cu privire la învinuirea înaintată, și anume privind data, mijlocul, modul săvârșirii infracțiunii, forma de vinovăție, astfel aceste acte nu corespund cerințelor art. art. 281, 296, 297 Cod de procedură penală, fiind viciate. Din aceste considerente, ordonanța din 16.09.2014 urmează să fie recunoscută nulă.

3.2. Inculpatul – a solicitat casarea sentinței, anularea ordonanței de punere sub învinuire și a rechizitoriului, cu emiterea unei hotărâri de achitare în privința sa.

În argumentarea apelului a invocat că:

- nu a fost demonstrat locul întocmirii și modul falsificării contractului și a poliței de asigurare, faptul că el a deținut și a avut intenția de a folosi un document fals, precum și faptul că documentul este fals;

- în ordonanța de încetare a urmăririi penale în privința lui Nadejda Coptu s-a confirmat faptul că asigurarea a fost perfectată până la comiterea accidentului rutier, adică la ora 9:15, data de 12.06.2010, iar despre faptul că documentul falsificat de ultima s-a aflat în arhiva S.A. „Moldasig” a aflat în ședința de judecată din ordonanța procurorului sect. Buiucani, mun. Chișinău; sub acest aspect, apelantul a invocat că o eroare nu poate fi calificată ca fals, instanța neluând în considerație că lipsea însuși faptul denaturării poliței asigurate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2017, au fost admise apelurile declarate, casată sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod

de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mușat Vladimir XXXXX a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal și liberat de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că instanța de fond, la rândul său, just a reținut starea de fapt și de drept în cauză, ce corespundea probelor din dosar, care au fost apreciate corect. Astfel, instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Necătând la faptul că inculpatul nu și-a recunoscut vina, instanța de apel a considerat că aceasta a fost demonstrată pe deplin prin ansamblul de probe pertinente, concludente, utile și veridice, cercetate în instanța de fond și verificate în instanța de apel și anume prin declarațiile martorilor Șeremet I., Telpiz I., Coptu N. și Boian O., precum și prin probe scrise.

Analizând solicitarea părții apărării privind achitarea inculpatului pe învinuirea adusă, deoarece acțiunile acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii, instanța de apel a constatat că aceasta nu și-a găsit justificare la judecarea apelurilor declarate, lipsind temeuri de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea constatării vinovăției inculpatului.

De asemenea, instanța de apel a considerat că prima instanță a reținut în mod justificat că infracțiunea a fost săvârșită de către inculpat prin două modalități alternative ale laturii obiective – deținere și folosire, just ajungând la concluzia privind excluderea modalităților de confecționare și de vânzare a documentului oficial fals, incriminate inculpatului, or acestea nu au fost probate.

Instanța de apel a reținut că modalitatea de folosire a documentelor oficiale false care acordă drepturi presupune două forme alternative: 1) depunerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații; 2) înfățișarea documentelor oficiale false care acordă drepturi sau eliberează obligații, iar prin noțiunea „deținerea documentelor false” se înțelege posesia unor asemenea documente.

În legătură cu aceste constatări, instanța de apel a considerat că prima instanță, la rândul său, just a statuat că inculpatul a posedat polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA), a cunoscut conținutul acesteia, cât și a contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă, și anume că la rubrica ora întocmirii a fost indicată ora „9:23”, adică ora anterioară accidentului rutier în care a fost implicat. Astfel, ora indicată determină un caracter fals documentelor pe care le deținea inculpatul, pe care ultimul le-a folosit în interesele sale.

Totodată, instanța de apel a mai menționat că, potrivit avizului cu privire la producerea accidentului rutier, se confirmă că anume inculpatul la data de 14.06.2010 a adus la cunoștința asiguratorului SA „Moldasig” că la data de 12.06.2010 s-a produs accidentul rutier din vina sa, conducând mijlocul de transport de model „Lifan” cu n/î COC 739 și a indicat că deținea polița de asigurare nr. 0170017 cu termen de valabilitate de la 12.06.2010 până la 11.06.2011, a anexat copia poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA) seria AG nr. 0170017 din 12.06.2010, permisul de conducere perfectat pe numele său și copia certificatului de înmatriculare a automobilului menționat.

Astfel, s-a dovedit că inculpatul intenționat a prezentat companiei de asigurări SA „Moldasig” polița de asigurare nr. 0170017 cu termen de valabilitate de la 12.06.2010 până la 11.06.2011, deși cunoștea cu certitudine că contractul de asigurare a fost încheiat în aceeași

zi după comiterea accidentului rutier. Astfel, nu și-a găsit confirmare argumentul inculpatului precum că la 12.06.2010 polița dată a fost luată de ofițerii poliției rutiere și anexată la materialele cauzei cu privire la accidentul rutier, deoarece anume el a prezentat actele nominalizate companiei de asigurări, imediat în prima zi lucrătoare după comiterea accidentului rutier.

Astfel, prima instanță corect a reținut că calificativul „folosire” a unui document oficial fals de către inculpat s-a manifestat prin intenție directă, deoarece în momentul când inculpatul a prezentat polița de asigurare, precum că a fost întocmită la ora 09:23, anterior survenirii cazului asigurat, făcând trimitere și prezentând-o ca un document autentic, aceasta a fost prezentată și pătimatei Mihalachi Antonina, ulterior prezentând-o ca probă la judecarea cauzei civile și a servit drept temei pentru încasarea prejudiciului ca despăgubiri de asigurare de la SA „Moldasig”.

Cu referire la alegațiile părții apărării, precum că lipsește obiectul material al infracțiunii, instanța de apel le-a respins ca nefondate, or prin noțiunea de „document oficial” se au în vedere nu numai documentele eliberate de autoritățile publice, ci și documentul prezentat autorităților publice, or documentele care emană de la particulari trebuie considerate documente oficiale atunci când sunt primite oficial de persoana juridică de drept public, dar și prezentate autorităților publice, după care se află la dispoziția acestei persoane în legătură cu soluționarea problemei reprezentând obiectul de referință al documentelor primite. Sub acest aspect, polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă din 12.06.2010 a fost prezentată de inculpat la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție agentului constatator care reprezenta o instituție publică, iar în baza acesteia a fost emisă hotărârea Judecătorei Centru din 04 noiembrie 2013, prin care s-a dispus încasarea de la SA „Moldasig” a despăgubirilor de asigurare în sumă de 38831 lei, a penalităților în sumă de 7107 lei și taxa de stat în sumă de 1378,35 lei.

Sub aspectul celor reținute, instanța de apel a considerat că nu și-au găsit reflectare argumentele părții apărării, precum că în acțiunile inculpatului nu s-a regăsit latura obiectivă a infracțiunii nominalizate, deoarece aceasta este una formală și se consumă din momentul săvârșirii tuturor sau a cel puțin unei acțiuni indicate în dispoziția art. 361 alin. (1) Cod penal.

Reținând că în contractul nr. 18/0170017 de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule din 12.06.2010 este indicată ora 09:23, instanța de apel a considerat că sunt relevante declarațiile martorului Coptu Nadejda, care a comunicat că contractul nominalizat a fost încheiat la data de 12.06.2010, ora 21:23, ulterior producerii accidentului rutier, fiind din greșeală indicată ora „09:23” în loc de „21:23”, aceste declarații fiind corespunzătoare și în coroborare cu declarațiile celorlalți martori, deoarece din declarațiile martorului Telpiz Irina rezulta că Mușat Vladimir a cerut numărul de telefon al agentului Coptu Nadejda și ulterior a fost contactată de inculpat, care a rugat-o ca în caz că va fi întrebată, să spună că numărul de telefon a lui Coptu Nadejda i l-a dat cu mult timp înainte, fapt ce denotă că contractul de asigurare obligatorie a fost încheiat de Mușat Vladimir și reprezentantul SA „Moldasig”, Coptu Nadejda, ulterior producerii accidentului rutier. În opinia instanței de apel, această solicitare demonstrează faptul că inculpatul conștientiza deținerea și folosirea unor documente oficiale false, deoarece cunoștea că contractul de asigurare l-a întocmit după comiterea accidentului rutier și îl va folosi pentru a evita răspunderea materială față de pătimită. În același context, instanța de apel a considerat că s-a

combătut argumentul inculpatului precum asupra falsificării documentelor nu a fost înștiințat și nu a avut de unde să știe ce se întâmpla în cadrul oficiului central al asiguratorului.

În acest context, instanța de apel a considerat declarativ argumentul inculpatului precum că Coptu Nadejda ar fi falsificat copia contractului de asigurare în incinta SA „Moldasig”, or Coptu Nadejda de la bun început la data de 14.06.2010, a indicat în explicații că a admis o greșeală mecanică, indicând în contract ora „09:23” în loc de „21:23” și nu s-a depistat care ar fi motivul ca agentul să recurgă la asemenea acțiuni, dat fiind faptul că Coptu Nadejda nu cunoștea despre producerea accidentului din 12 iunie 2010, aproximativ la ora 16:00.

Suplimentar, instanța de apel a considerat că prima instanță, la rândul său, justificat a respins argumentele inculpatului și apărătorului său, precum că ordonanța de punere sub învinuire din 16.09.2014 și rechizitoriul sunt motivate insuficient, sub aspectul informării asupra învinuirii înaintate privind data, mijlocul, modul săvârșirii infracțiunii și forma de vinovăție, acestea fiind declarative, deoarece actele menționate au fost întocmite cu respectarea prevederilor procesual-penale, fiind indicate toate circumstanțele săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal de către inculpat, iar referitor la indicarea eronată în ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu a anului comiterii infracțiunii de către acesta, corect s-a menționat, că conform procesului-verbal de concretizare a datelor de urmărire penală din 30.06.2016, emis de procurorul în Procuratura sect. Buiucani, mun. Chișinău, această eroare a fost corectată.

Sub aspectul dat, referindu-se la argumentul părții apărării, precum că corectarea unor erori de text prin proces-verbal a avut loc doar la etapa susținerilor verbale, instanța de apel a indicat că potrivit art. 249 Cod de procedură penală, erorile materiale evidente din cuprinsul unui act procedural se corectează de însăși organul de urmărire penală, de judecătorul de instrucție sau de instanța de judecată care a întocmit actul, la cererea celui interesat ori din oficiu; despre corectarea efectuată, organul de urmărire penală întocmește un proces-verbal, iar judecătorul de instrucție sau instanța de judecată – o încheiere, făcându-se mențiune și la sfârșitul actului corectat. Astfel legislația procesual-penală permite efectuarea corectărilor erorilor materiale la etapa judecării cauzei penale în prima instanță.

Totodată, instanța de apel a accentuat că strategia de apărare a inculpatului, care reieșea din conținutul apelului, se baza pe faptul că el nu a falsificat nici un document, pe când prima instanță nu a constatat vinovăția acestuia în confecționarea de documente false, ci l-a recunoscut vinovat în deținerea și folosirea de documente false, or inculpatul cunoștea că Coptu Nadejda a indicat în contract o oră anterioară încheierii acestuia - „09:23” în loc de „21:23”, ceea ce îi convenea prin prisma faptului că accidentul rutier a avut loc la aceeași dată – 12.06.2010, la ora 16:30. Prin urmare, utilizând documentele în care Coptu Nadejda a indicat din neatenție o oră eronată, inculpatul a obținut posibilitatea de a evita răspunderea materială, pentru ca ulterior despăgubirile pecuniare să fie achitate lui Mihalachi Antonina de către SA „Moldasig”.

Totodată, instanța de apel a reținut că prima instanță, deși constatase în mod corect vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, în partea descriptivă a sentinței, ea a omis să constate vinovăția lui Mușat Vladimir și în dispozitivul sentinței, indicând doar necesitatea încetării procesului în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În legătură cu acest fapt, instanța de apel a menționat că inculpatul eronat nu a fost recunoscut vinovat în dispozitivul sentinței. Instanța de fond a examinat fondul cauzei,

cercetând probele prezentate de către părți și urma să se expună referitor la vinovăția inculpatului sau nevinovăția lui în comiterea infracțiunii încriminate, iar prin prisma art. 389 alin. (1) și alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, trebuia să adopte o sentință de condamnare numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată și fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de pedeapsă în cazul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către inculpatul Mușat Vladimir, care a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea cererilor depuse, recurentul a invocat următoarele:

- i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, în particular dreptul la apărare, deoarece la examinarea cauzei în ordine de apel, la data de 17 ianuarie 2017, în cadrul ședinței de judecată, avocatul numit din oficiu a solicitat amânarea examinării cauzei și acordarea unui termen pentru pregătire pe cauza dată, la care instanța de apel a acordat un termen de câteva minute, care nu era suficient pentru asigurarea unei asistențe juridice eficiente; totodată, cererea sa cu privire la amânarea ședinței de judecată, pentru a-și angaja un apărător prin contract, a fost neglijată și lăsată fără soluționare.

- instanța de apel nu a atras atenție la argumentele părții apărării asupra ordonanței de încetare a procesului penal în privința lui Coptu Nadejda, potrivit căreia s-a constatat faptul că anume ea a falsificat actele, la rubrica ora schimbând datele din „09:23” în „21:23”; astfel, nu s-a luat în calcul posibila greșeală mecanică admisă de către aceasta la întocmirea contractului de asigurare, lucru care nu poate fi calificat drept fals;

- instanța de apel a omis să se expună asupra argumentului cu referire la necorespunderea contractului de asigurare și a poliței de asigurare cu noțiunea de document oficial, sub aspectul că documentele au fost prezentat în careva instituții statale, ceea ce ar demonstra că inculpatul le-a folosit.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 iulie 2017, au fost admise recursurile ordinare declarate, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției adoptate, raportând la materialele dosarului unul dintre motivele invocate de recurent, și anume cel privind respingerea solicitării sale privind posibilitatea angajării unui avocat ales, în bază de contract, instanța de recurs a considerat că acesta și-a găsit confirmare.

Sub aspectul dat, audiind înregistrarea audio a ședinței de judecată în instanța de apel, din 17.01.2017, instanța de recurs a constatat că inculpatul, la etapa dezbaterilor judiciare, a înaintat o cerere prin care a solicitat instanței de a-i fi acordat timp pentru angajarea unui avocat prin contract.

Referindu-se la circumstanța nominalizată, instanța de recurs a constatat că, în primul rând, în procesul-verbal al ședinței de judecată din 17.01.2017, în partea corespunderii acestuia cu desfășurarea propriu-zisă a ședinței la etapa dezbaterilor judiciare, a fost omisă indicarea cererii inculpatului de a-și angaja un apărător ales și expunerea instanței asupra cererii respective (f.d. 20, vol. II), în raport cu înregistrarea audio a ședinței, unde aceste aspecte au fost consemnate.

În situația respectivă, instanța de recurs a constatat că instanța de apel a omis de a se conforma prevederilor art. 336 alin. (3) pct. 7) Cod de procedură penală, potrivit cărora procesul-verbal al ședinței de judecată trebuie să cuprindă cererile și demersurile formulate de părți și de ceilalți participanți la proces și încheierile date de instanță, fie consemnate în procesul-verbal, fie întocmite separat, cu mențiunea respectivă în procesul-verbal.

În mod subsidiar, asupra chestiunii necorespunderii procesului-verbal al ședinței de judecată cu înregistrarea audio a acesteia, instanța de recurs a constatat că instanța de apel nu a acordat eficiență și prevederilor art. 336 alin. (4) Cod de procedură penală, conform cărora după ședința de judecată, înregistrările audio și/sau video ale ședinței de judecată sânt folosite de grefier pentru a verifica exactitatea procesului-verbal.

În contextul constatărilor efectuate, instanța de recurs a considerat că erorile depistate urmau a fi înlăturate, în măsura în care instanța de apel a omis de a înștiința inculpatul, în scris, despre întocmirea și semnarea procesului-verbal al ședinței de judecată, în corespundere cu prevederile art. 336 alin. (5) Cod de procedură penală.

În al doilea rând, instanța de recurs a considerat că instanța de apel a omis de a se pronunța în mod corespunzător asupra cererii în cauză a inculpatului. Sub aspectul dat, instanța de recurs a statuat că instanța de apel a omis de a pune în discuție cererea inculpatului și nu a audiat opinia părților în proces asupra acesteia.

Suplimentar, instanța de recurs a considerat necesar de a menționa că instanța de apel, adoptând soluția de respingere a cererii inculpatului, urma să se conformeze prevederilor art. 342 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, potrivit cărora toate chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se soluționează prin încheiere a instanței de judecată. Astfel, instanța de recurs a menționat că parvenirea unei cereri din partea inculpatului reprezintă o chestiune apărută în timpul judecării cauzei și urma a fi soluționată prin adoptarea unei încheieri motivate, care după cum s-a constatat, nu a fost reflectată în procesul-verbal al ședinței de judecată și lipsea în materialele cauzei.

Reieșind din constatările efectuate, instanța de recurs a considerat că judecarea cauzei penale în privința inculpatului, în ordine de apel, a fost lipsită de nivelul corespunzător de contradictorialitate și egalitate a armelor în procesul penal, necesar pentru asigurarea dreptului inculpatului la un proces echitabil.

Cu referire la celelalte argumente invocate de recurent, instanța de recurs le-a admis în principiu, instanța de apel urmând a se pronunța inclusiv asupra acestora la rejudecarea cauzei, soluție care s-a impus având în vedere că argumentul recurentului, privind respingerea cererii sale de a-și angaja un apărător ales, și-a găsit confirmare, ceea ce denota comiterea unor erori de către instanța de apel, care în virtutea caracterului lor procedural erau pasibile de a fi corectate doar de către aceasta.

Totodată, sub aspectul celorlalte motive invocate în cerere, instanța de recurs a menționat că critica aprecierii probelor este inadmisibilă la etapa examinării admisibilității/judecării recursului ordinar, din motiv că reaprecierea probelor nu constituie temei pentru recurs, conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. În acest context, instanța de recurs a menționat că reaprecierea probelor este pusă în sarcina instanței de apel, abilitată prin lege de a rejudeca fondul cauzei.

Suplimentar, instanța de recurs a considerat necesar de a respinge argumentul recurentului, precum că instanța de apel a omis de a se pronunța asupra unui motiv invocat în

apel, și anume a corespunderii poliței și contractului de asigurare cu noțiunea de document oficial, or s-a constatat că instanța de apel s-a expus asupra chestiunii respective.

La rejudecarea cauzei, instanței de apel i-a fost indicat să țină cont de constatările enunțate în decizia instanței de recurs ordinar, să se expună atât asupra motivelor invocate în cererile de apel, cât și asupra celor din recursurile ordinare, să se pronunțe motivat și în strictă conformitate cu prevederile legale asupra oricăror cereri înaintate pe parcursul judecării apelurilor și, în conformitate cu art. 414 și 419 Cod de procedură penală, să adopte o decizie motivată, a cărei soluție să cuprindă motivele legale pe care se întemeiază.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, pronunțată integral la 17 ianuarie 2018, apelurile declarate au fost respinse, ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a considerat că vinovăția inculpatului a fost dovedită în afara oricăror dubii rezonabile, fiind demonstrată prin probe cărora li s-a dat o apreciere corespunzătoare, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor reciproce, și anume prin declarațiile martorilor Șeremet I., Telpiz I., Coptu N., Boian O., date în ședința de judecată în prima instanță, precum și prin probele scrise: plângerea înaintată de către reprezentantul S.A. „Moldasig”, Boian O.; polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă, seria AG, nr. 0170017; cererea la contractul nr. 18/0170017 din 12.06.2010, de la reprezentantul SRL „Dinastia&Succes”; chitanța la dispoziția de încasare, nr. 4674 din 14.06.2010; contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, nr. 18/0170017; procesul-verbal cu privire la contravenție, nr. 6298544595255430 din 12.06.2010; avizul cu privire la producerea accidentului rutier din 14.06.2010; copia poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă; cererea privind constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare din 14.06.2010; scrisoarea nr. 2288 din 04.08.2010; hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău nr. 2-695/13 din 04.11.2013.

În contextul verificării suplimentare a probelor cercetate în prima instanță, instanța de apel a statuat că circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei au fost just constatate de către prima instanță, vinovăția inculpatului fiind demonstrată pe deplin, iar acțiunile acestuia fiind just încadrate juridic. Instanța de apel a apreciat critic poziția inculpatului de nerecunoaștere a vinovăției, considerând-o declarativă și formală, luată în scopul evitării răspunderii penale.

Referindu-se la argumentele invocate în apeluri în raport cu elementele componente de infracțiune, săvârșirea căreia i-a fost incriminată inculpatului, instanța de apel a considerat că prima instanță a stabilit în mod justificat că inculpatul a comis infracțiunea prin două modalități alternative ale laturii obiective - deținere și folosire, fără a fi prezente modalitățile de confecționare și vânzare a documentului oficial fals, invocate de către organul de urmărire penală. Sub acest aspect, instanța de apel a apreciat corectitudinea constatării primei instanțe, potrivit căreia inculpatul a posedat polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA) seria AG nr. 0170017 la 12.06.2010 pentru automobilul de model „Lifan” cu nr. de înmatriculare COC 738, respectiv a cunoscut conținutul acesteia, cât și conținutul contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă, și anume că la rubrica „ora întocmirii” a fost indicată ora „9:23”, anterioară accidentului rutier în care a fost implicat, chestiune care implica falsitatea documentelor pe care le deținea, iar necătând la cunoașterea acestei circumstanțe, inculpatul a folosit documentele nominalizate în interesele sale.

În același context, instanța de apel s-a raliat la constatarea primei instanțe, potrivit căreia anume inculpatul, la data de 14.06.2010, conform avizul cu privire la producerea accidentului rutier din 14.06.2010, a adus la cunoștință asigurătorului S.A. „Moldasig” că la data de 12.06.2010 s-a produs accidentul rutier din vina sa, indicând că deținea polița de asigurare nr. 0170017 cu termen de valabilitate de la 12.06.2010 până la 11.06.2011 (f.d. 34, vol. I), tot el anexând copia poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA), seria AG nr. 0170017 din 12.06.2010, permisul de conducere perfectat pe numele său și copia certificatului de înmatriculare a automobilului menționat (f.d. 35, vol. I).

Sub acest aspect, instanța de apel a conchis asupra corectitudinii constatării primei instanțe, care a stabilit că la data de 14.06.2010 inculpatul, în mod intenționat, a prezentat Companiei de asigurări S.A. „Moldasig” polița de asigurare nr. 0170017 cu termen de valabilitate de la 12.06.2010 până la 11.06.2011, deși cunoștea că contractul de asigurare fost încheiat în aceeași zi după comiterea accidentului rutier.

Reieșind din cele constatate, instanța de apel a considerat că nu și-a găsit justificare argumentul inculpatului, precum că la 12.06.2010 polița sa de asigurare a fost ridicată de ofițerii poliției rutiere și anexată la materialele cauzei cu privire la accidentul rutier, deoarece s-a constatat că anume inculpatul a prezentat actele nominalizate companiei de asigurări, după comiterea accidentului rutier, în prima zi lucrătoare după acesta – la 14.06.2010.

Astfel, în opinia instanței de apel, prima instanță corect a statuat că acțiunea inculpatului de folosire a documentului oficial fals s-a manifestat prin intenție directă, în momentul când acesta a prezentat polița de asigurare, precum că a fost întocmită la ora 09:23 la 12.06.2010, anterior survenirii cazului asigurat, făcând trimitere și prezentând-o ca un document autentic. Aceeași poliță de asigurare, despre care inculpatul cunoștea că a fost întocmită după comiterea accidentului rutier, a fost prezentată victimei Mihalachi Antonina, care a prezentat-o drept probă în instanța de judecată la examinarea cauzei civile privind achitarea despăgubirilor pentru survenirea cazului asigurat, și drept consecință, a constituit temei pentru încasarea despăgubirilor de asigurare de la S.A. „Moldasig”.

Referindu-se în continuare la elementele constitutive ale componenței de infracțiune în cauză, instanța de apel a considerat că prima instanță, la rândul său, corect a statuat că documentul oficial fals constituie obiectul material al infracțiunii, atunci când acesta produce consecințe juridice, adică dă naștere, modifică ori stinge raporturi juridice, acordând drepturi și impunând obligații, fiind stabilit că la 14.06.2010, Mihalachi Antonina a înaintat o cerere către S.A. „Moldasig” prin care a solicitat constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare în urma accidentului rutier produs la data de 12.06.2010 din vina lui Mușat Vladimir, care conducea automobilul de model „Lifan” cu nr. de înmatriculare COC 738 în calitate de asigurat.

Prin scrisoarea nr. 2288 din 04.08.2010, S.A. „Moldasig” a refuzat să achite despăgubirile de asigurare pe marginea accidentului produs la data de 12.06.2010, ora 16:30, invocând, invocând că contractul de asigurare în cauză a fost întocmit după producerea accidentului (f.d. 24, vol. I). Drept urmare, Mihalachi Antonina s-a adresat în acest sens cu o cerere de chemare în judecată, iar în rezultat, prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04.11.2013, s-a dispus încasarea din contul S.A. „Moldasig” în beneficiul lui Mihalachi Antonina a despăgubirilor de asigurare în sumă de 38 838 lei, a penalităților în sumă de 7107 lei și taxei de stat în sumă de 1378,35 lei (f.d. 19-20, vol. I).

În acest sens, instanța de apel a respins alegațiile părții apărării, precum că lipsește obiectul material al infracțiunii în cauză, or noțiunea de „document oficial” se referă nu doar la documentele eliberate de autoritățile publice, dar și la documentele care emană de la particulari, care trebuie considerate documente oficiale atunci când sunt primite oficial de persoana juridică de drept public sau sunt prezentate autorităților publice. În contextul dat, s-a constatat că polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă din 12.06.2010 a fost prezentată de inculpat atât la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție (f.d. 11, vol. I), agentului constator care reprezenta o instituție publică, cât și în baza acesteia a fost emisă hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 04.11.2013, anterior nominalizată. Sub acest aspect, instanța de apel a statuat că polița de asigurare în cauză a generat drepturi și obligații atât pentru inculpat, cât și pentru persoanele în sarcina cărora se impunea executarea obligațiilor ce reieșeau din polița de asigurare respectivă, fiind relevant că însăși inculpatul, în ședința de judecată, a declarat că polița de asigurare nominalizată a prezentat-o polițiștilor, la momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție.

Referindu-se la faptul că în contractul nr. 18/0170017 de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule din 12.06.2010 este indicată ora 09:23, instanța de apel a considerat relevante declarațiile martorului Coptu N., care a relatat că contractul nominalizat a fost încheiat la data de 12.06.2010, ora 21:23, ulterior producerii accidentului rutier, iar ea din greșeală a indicat ora „09:23” în loc de „21:23”, aceste declarații fiind în concordanță cu declarațiile celorlalți martori. Sub acest aspect, instanța de apel a constatat că din declarațiile martorului Telpiz I., rezulta că inculpatul a cerut numărul de telefon al agentului Coptu N. și ulterior, fiind contactată de inculpat, a fost rugată de acesta să spună, în cazul în care va fi întrebată, că i-a comunicat numărul de telefon al lui Coptu N. cu mult timp înainte. În opinia instanței de apel, acest fapt denota că contractul de asigurare obligatorie a fost încheiat de inculpat cu reprezentantul S.A. „Moldasig”, Coptu N., ulterior producerii accidentului rutier. Totodată, în opinia instanței de apel, solicitarea inculpatului demonstra că acesta conștientiza deținerea și folosirea documentelor oficiale false, deoarece cunoștea că contractul de asigurare l-a întocmit după comiterea accidentului rutier și îl va folosi pentru a evita răspunderea materială față de Mihalachi Antonina. În sensul dat, instanța de apel a statuat că latura subiectivă a infracțiunii în cauză a fost demonstrată, comiterea faptei fiind justificată de scopul eschivării de răspundere materială. În contextul dat, instanța de apel a respins argumentul inculpatului, precum că el nu a fost înștiințat despre falsificarea în cauză și nici nu a avut de unde să cunoască acest fapt.

În opinia instanței de apel, urma a fi apreciat critic argumentul inculpatului, precum că Coptu N. ar fi falsificat copia contractului de asigurare în incinta companiei de asigurare de la data de 14.06.2010, or apreciind declarațiile martorului Coptu N., prin care aceasta a relatat că a admis o eroare mecanică, s-a constatat că în cauză lipsea motivul ce ar fi determinat-o să recurgă la asemenea acțiuni, dat fiind faptul că Coptu N. nu cunoștea despre producerea accidentului din 12.06.2010, aproximativ la ora 16:00. Din declarațiile martorului Coptu N. rezulta cert că contractul de asigurare a fost întocmit sâmbătă seara, în sect. Buiucani al mun. Chișinău, reieșind din considerentul că Coptu N., potrivit prescripțiilor sale de muncă, avea dreptul să încheie asemenea contracte după orele de muncă, în afara sediului companiei. În aceeași ordine de idei, în imediata zi lucrătoare - adică ziua de luni, 14.06.2010, Coptu N. a transferat în casa S.A. „Moldasig” suma încasată în urma încheierii contractului de asigurare cu inculpatul.

Instanța de apel a respins și acel argument al inculpatului, prin care se susținea că Coptu N. a admis o eroare fără intenție directă, iar drept consecință el nu poate fi învinuit în folosirea și deținerea unor documente oficiale care au fost falsificate fără intenție directă. În fond, însuși inculpatul a indicat că Coptu N. nu a admis eroarea cu un scop anumit, dar a greșit din neatenție, o relevanță primordială având faptul că anume inculpatul cunoștea că Coptu N. a admis o greșeală mecanică și a folosit cu rea-credință documentul cu ora indicată greșit or, după cum s-a constatat, Coptu N. nu avea de unde să cunoască despre accidentul rutier ce a avut loc în aceeași zi, în timp ce inculpatul, dimpotrivă cunoștea și s-a folosit de lacuna agentului de asigurare pentru a evita răspunderea materială.

Suplimentar, instanța de apel a respins și alt argument al părții apărării, precum că prin ordonanța de încetare a procesului penal în privința lui Coptu N. din 08.08.2014, emisă de Procuratura Buiucani, s-a confirmat că contractul de asigurare a fost încheiat la ora 09:23, din motiv că Coptu N. și-a recunoscut vina prin solicitarea de a fi încetată urmărirea penală pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. În acest sens, instanța de apel a reiterat că Coptu N., de la bun început și la toate etapele procesului penal, a declarat că a admis o eroare mecanică la indicarea momentului încheierii contractului de asigurare și nu a negat că anume ea a acționat în acest fel.

Totodată, instanța de apel a respins și argumentele inculpatului, precum că organul de urmărire penală nu a stabilit locul și modul comiterii infracțiunii și eronat a indicat anul comiterii infracțiunii, or prin procesul-verbal de concretizare a datelor de urmărire penală din 30.06.2016, au fost concretizate datele de anchetă și anume în toate actele de urmărire penală, sintagma „...la data de 12.06.2010, în jurul orelor 21:20, aflându-se pe str. Vasile Lupu 59/3, mun. Chișinău, Mușat Vladimir...” a fost înlocuită cu sintagma „...la data 12.06.2014, în jurul orelor 21:20, aflându-se pe str. Vasile Lupu 59/3, mun. Chișinău, Mușat Vladimir...”.

Suplimentar, instanța de apel a considerat că prima instanță întemeiat a respins alegațiile părții apărării, ca fiind declarativă, precum că ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul sunt insuficient motivate sub aspectul informării cu privire la învinuirea înaintată, în particular privind data, mijlocul, modul săvârșirii infracțiunii, caracterul vinei, or actele enunțate au fost întocmite cu respectarea prevederilor Codului de procedură penală, fiind indicate toate circumstanțele săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal de către Mușat Vladimir, iar referitor la indicarea eronată în ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu a anului comiterii infracțiunii, corect s-a menționat că conform procesului-verbal de concretizare a datelor de urmărire penală din 30.06.2016, emis de procurorul în Procuratura sect. Buiucani, mun. Chișinău, Lesnic A., această eroare a fost corectată.

În același context, instanța de apel a respins solicitarea apărătorului inculpatului cu privire la recunoașterea nulității ordonanței procurorului în Procuratura sect. Buiucani, mun. Chișinău din 16.09.2014, privind punerea sub învinuire a lui Mușat Vladimir în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, din motivul încălcării prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței, în virtutea faptului că solicitarea în cauză avea un caracter formal, declarativ, în conținutul acesteia fiind omisă indicarea prevederilor legale concrete, pretinse de a fi încălcate și prin prisma cărui criteriu legal ordonanța în cauză ar fi fost pasibilă de a fi anulată. În sensul dat, instanța de apel a constatat suplimentar că controlul judiciar al procedurii prejudiciare a procesului penal instituie un ansamblu de mijloace, prin care acțiunile organului de urmărire

penală pot fi contestate, însă partea apărării nu a făcut uz de drepturile sale, pentru valorificarea acestor posibilități.

Statuând asupra demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal și netemeinicii argumentelor invocate în cererile de apel, instanța de apel s-a raliat la concluzia primei instanțe, care la rândul său a conchis că procesul penal în privința lui Mușat Vladimir urmează a fi încetat, în temeiul art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, or din momentul comiterii infracțiunii – anul 2010 – a expirat un termen mai mare de 2 ani.

8. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpat, după la 16 februarie 2018, care solicită casarea totală a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, iar în caz de imposibilitate, cu dispunerea achitării sale.

În argumentarea cererii depuse, recurentul invocă următoarele:

- instanța de apel nu i-a asigurat o traducere calitativă pe parcursul judecării apelurilor, fapt care i-a îngrădit, în opinia sa, dreptul la o apărare efectivă, instituit de art. 6 CoEDO;

- i-a fost îngrădit dreptul la informare și la formarea unei strategii efective de apărare, din motivul limitării accesului la dosarul din arhiva primei instanțe, în legătură cu aflarea arhivarului în concediu medical. În acest sens, recurentul invocă că a înaintat o cerere prin care a solicitat să facă cunoștință cu procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel și cu încheierea adoptată în urma respingerii cererii de recuzare, înaintată judecătorului X. Ulianovschi. Omisiunea instanței de a-i înmâna sau expedia încheierea nominalizată îi îngreșește posibilitatea de a o contesta;

- limitarea accesului la materialele dosarului îi îngreșește posibilitatea de a se expune asupra actelor nominalizate, ceea ce justifică admiterea recursului ordinar și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel;

- din momentul pornirii urmăririi penale, avocatul numit din oficiu îi propunea să își exprime acordul cu toate aspectele învinuirii incriminate, chestiune invocată în fața primei instanțe și confirmată de însăși apărătorul în cauză;

- semnele calificative de folosire și deținere a unui document oficial fals, în sensul art. 361 Cod penal, nu pot fi incriminate fără demonstrarea confecționării acestui document, aspect care lipsește în cauză;

- nu și-a recunoscut vina la nicio etapă a procesului penal;

- apreciind probele prin prisma criteriului coroborării lor reciproce, urma a fi stabilit cu certitudine că în acțiunile sale lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal;

- din ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu, rezultă că s-a întâlnit cu Coptu N. și a solicitat încheierea contractului de asigurare la data de 12.06.2014, peste 4 ani după comiterea accidentului. Totodată, din aceste acte rezultă că N. Coptu, completând actele necesare, a indicat din neatenție cifrele „9:23” în loc de „21:23”, fapt prin care se constată că N. Coptu nu a acționat cu intenție directă, ceea ce în ansamblu impune imposibilitatea tragerii sale răspundere penală pentru comiterea infracțiunii în cauză;

- prin ordonanța procurorului în Procuratura sect. Buiucani, mun. Chișinău din 08.08.2014, procesul penal în privința lui N. Coptu, în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, a fost încetat din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. Din ordonanța dată rezultă că Coptu N. intenționat a modificat datele contractului de asigurare,

modificând ora încheierii acestuia, din „9:23” în „21:23”, și nu invers, după cum se menționează în învinuirea înaintată inculpatului. În acest context, recurentul consideră că contractul de asigurare a fost încheiat la ora 09:23, după cum a invocat la toate etapele procesului penal, iar ulterior a fost modificat în detrimentul său;

- ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul sunt insuficient motivate sub aspectul informării cu privire la învinuirea înaintată, în particular privind data, mijlocul, modul săvârșirii infracțiunii și caracterul vinei, astfel actele nominalizate sunt viciate și urmează a fi declarate nule, pe motivul încălcării prevederilor legale ce reglementează sesizarea instanței.

9. Pe cauză a fost depusă referință de către procuror, care se pronunță pentru dispunerea inadmisibilității recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat. În motivarea solicitării expuse, procurorul menționează că activitatea instanței de apel privind aprecierea circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel propus de recurent, constituie competența și prerogativa legală a acestei instanțe, nefiind un temei separat pentru recurs în sensul art. 427 Cod de procedură penală, fapt care, în ansamblu, denotă că invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice suport legal.

Suplimentar, procurorul menționează că motivele invocate în recurs au constituit obiect de examinare în instanța de apel, iar o altă opinie asupra probelor puse la baza hotărârii de condamnare nu poate servi drept temei pentru reexaminarea cauzei, cu atât mai mult că hotărârea atacată conține motivele legale pe care se întemeiază soluția.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva hotărârii instanței de apel, dispune inadmisibilitatea lui în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că, potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie indicate de recurent.

Examinând argumentele invocate de recurent în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal le apreciază ca fiind neîntemeiate, nesusceptibile de a impune necesitatea casării deciziei atacate, reieșind din următoarele considerente.

În particular, Colegiul penal apreciază critic argumentul recurentului privind omisiunea instanței de apel de a-i asigura o traducere calitativă a desfășurării ședinței de judecată, circumstanță care, în opinia sa, i-a lezat dreptul la apărare, prevăzut de art. 6 CoEDO. Colegiul penal constată că în ședința de judecată din apel din data de 19 decembrie 2017 a fost invitat interpretul Stratulat Natalia, a cărei identitate și competență a fost stabilită de instanță, fiindu-i explicate drepturile și obligațiile sale, cu prevenirea, contra semnătură, asupra răspunderii penale ce o poartă în caz de interpretare sau traducere intenționat incorectă. Ulterior, la etapa soluționării cererilor și demersurilor, inculpatul nu a obiectat asupra participării interpretului în cauză și nu a formulat careva cereri în sensul dat, înaintând o cerere de recuzare judecătorului Ulianovschi Xenofon (f.d. 101, 102, vol. II).

În cadrul aceleiași ședințe de judecată din 19 decembrie 2017, după examinarea cererii de recuzare înaintate în cauză, instanța de apel din nou a invitat interpretul Stratulat Natalia, iar la etapa soluționării cererilor și demersurilor, inculpatul din nou nu a obiectat asupra

participării interpretului în cauză și nu a formulat careva cereri în sensul dat (f.d. 116, vol. II).

Sub aspectul celor constatate, Colegiul penal respinge argumentul inculpatului privind neasigurarea unei traduceri calitative a ședinței de judecată, or la etapele corespunzătoare ale acesteia inculpatul nu a obiectat asupra participării interpretului Stratulat Natalia.

Colegiul penal apreciază critic și alte argumente ale recurentului, prin care invocă limitarea dreptului său de acces la materialele cauzei. În acest context, se constată că la materialele cauzei lipsește cererea la care se referă recurentul, prin care invocă că a solicitat instanței de apel să facă cunoștință cu procesul-verbal al ședinței de judecată. Totodată, se constată că încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, adoptată în urma examinării cererii de recuzare înaintate judecătorului Ulianovschi Xenofon, a fost pronunțată integral la aceeași dată, ceea ce denotă că inculpatul cunoștea conținutul acesteia, chestiune care, în opinia Colegiului penal, infirmă poziția pe care o expune în prezentul recurs. Suplimentar, Colegiul penal statuează că invocarea presupusei imposibilități a inculpatului de a face cunoștință cu materialele cauzei, din motivul aflării arhivarului din prima instanță în concediu medical, după cum susține recurentul, nu constituie temei pentru recurs și nu indică, sub nicio formă, asupra comiterii unei erori de drept de către instanța de apel.

Totodată, Colegiul penal consideră necesară aprecierea critică și acelor argumente, prin care se invocă motivarea insuficientă a ordonanței de punere sub învinuire și rechizitoriului și că aceste acte procesuale contravin constatărilor expuse în ordonanța adoptată în privința lui Coptu N., pe care inculpatul le consideră ca fiind confirmative a poziției sale. În susținerea acestei poziții, Colegiul penal constată că inculpatul, atât în prima instanță (f.d. 193 verso, vol. I), cât și în apel (f.d. 14, 113, vol. II), s-a pronunțat asupra clarității învinuirii care i-a fost adusă. Din acest considerent, Colegiul penal conchide că argumentele recurentului, invocate în partea respectivă, sunt declarative și contravin direct materialelor cauzei.

Suplimentar, Colegiul penal constată că recurentul invocă argumente prin care implică o critică asupra probelor puse de către instanța de apel la baza condamnării sale, critică care în opinia sa este justificată și impune necesitatea casării deciziei atacate. În contextul dat, Colegiul penal reține că art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeiuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat. În acest sens, este necesar de a reitera că potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Totodată, Colegiul penal statuează că critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs. În contextul dat, Colegiul penal reiterează că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești atacate, exclusiv prin prisma prezenței sau absenței temeiurilor pentru recurs, prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Din considerentele expuse, Colegiul penal respinge argumentele recurentului în partea dată, ca fiind inadmisibile.

Colegiul penal apreciază critic și alegația recurentului, prin care susține că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor din apeluri, or în cererea de recurs a fost cu desăvârșire omisă invocarea concretă a argumentelor, asupra cărora recurentul susține că instanța de apel nu s-ar fi expus.

În ansamblul circumstanțelor constatate, din motiv că temeiurile pentru recurs invocate în cerere nu și-au găsit confirmare, reieșind din faptul că anumite argumente invocate în cerere sunt neîntemeiate, iar altele inadmisibile, din considerentul că nu s-au depistat alte erori care, examinate din oficiu, ar impune soluția casării deciziei instanței de apel, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat în cauză, deoarece este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul *Mușat Vladimir XXXXX*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, în propria cauză penală, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 06 iulie 2018.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Victor Boico

Anatolie Țurcan